

19. november

UKA2018/27

Inuit nappaammik eqqorneqarsimasut oqaaseqartartoqalersinnaanerit pillugu apeqquteqat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

Oqallisissiamik saqqummiisoq Jess Svane isumaqatigaarput peqqinnissaqarfimmi immikkut iliuuseqartariaqaratta.

Nunatsinni inunngortartut, toqusartut aammalu inuttussuseq taamatut ukiuni tulliuuttuni ingerlaannassappat, utoqqalisut 2040-mi 3000-nik massakkornit amerlisimassapput. Tamatuma kingunerissavaa, napparsimasut amerlanerulernerat kiisalu peqqinnissaqarfik unammillernareersoq suli qaavatigut annertunerusunik suliassaqalernissaa.

Ullumikkut peqqinnissaqarfimmi nakorsat aaliangersimasumik atorfillit 50% ataappaat sinnerilu tassaapput vikarit kiisalu sivikitsumik nunatsinni isumaqatigiissuteqarlutik suliartortarnissaat. Nakorsassaaleqinerup qaavatigut niuarsissat amigaatigaangut soorluttaaq ilinniarnikut allat amigaatigingigut. Nunarpulli kisimi najorsassaaleqinngilaq, nunat qanigisagut allat nakorsassaaleqipput unammilleqatigiinnerlu annerutuvoq. Taamaamat nakorsassaaleqineq taama annertutigitillugu aammalu sinerissuatsinni avinngarusimasumi nunaqarfinnilu ilinniarnikunik taama amigaateqartigitilluta, Siumumi tupiginngilarput maalaarutit taama amerlatigimmata ajoraluartumillu nappaammik eqqugaasartut ikiorneqarnissamullu inortuuttartut taama amerlatigimmata.

Inuiaqatigiittulli immitsinnut qiviartariaqarpugut, peqqissaaviimmi napparsimanitsinnut kisiisa pisuutissinnaangilagut. Nappaaterpassuit nammineq pinngortittakkagut annikillisassagutsigit annertunerujussuarmik pinaveersaartitsisariaqarpugut aamma inuttut ataasiakkaatut akisussaaffimmik tiguisariaqarpugut. Inuiaqatigiittut peqqinnerulissagutta imigassaq, tupa ikiaroomartorlu akiorniagassatta annertuut ilagaat soorluttaaq kinguaassiuutitigut nappaatit qaffakkaluttuinnartut eqqarsaatigalugit immitsinnut paarinerusariaqartugut. Aanngajaarniutinut pinaveersaartitsineq eqqarsaatigalugu timersorneq annertusartariaqarparput, kiisalu kinguaassiuutitigut nappaatit naartuersittarnerpassuillu eqqarsaatigalugit immikkut iliuuseqartariaqarpugut soorlu sinerissami tamakkuningga sullissisut annertusaaffigalugit kiisalu ilinniarsimasut amigaatigisagut amerlanerusunik ilinniartitsilluta.

Nappaaterpassuit assigiinngitsut taakkartorneqarsinnaapput, soorlu nunarsuarmi naatsorsuutigineqarpoq nappaat naliginnaanerpaaq tassaassasoq tarnikkut nappaateqarneq, nunatsinnilu nakorsiartartut amerlanerpaat uummallullutik nakorsiartarput. Taamaammat paasisitsiniaaneq annertuumik ingerlanneqartuartariaqarpoq.

Soorlu qulaani eqqaareeripput peqqinnissaqarfiup iluani ilinniarsimasunik amigaateqarneq annertoorujussuusoq sulisullu paarlakaannerisa kingunerisarpaat sullissinerup naammaginangitsumik kinguneqartarnera. Ajornartorsiut tamanna eqqarsaatigalugu Siumumi isumaqarpugut nakorsanut atugassatititaasut pitsanngorsaaffigineqartariaqartut kiisalu nakorsat peqatigiiffiata imal. kattuffiata oqariartuutigisaat tusaaniarneqartariaqalersut iliuuseqarfigalugillu. Nunarput inuilu immikkuullarissut avataaniik orniginarninngortissagutsigit pisariaqarlunnarpoq immikkut iliuuseqarnissaq, misissuinerup takutikkaa assigiinngittutigit pitsanngorsaasariaqartugut soorlu ineqarnikkut, meeqqeriveqarnikkut, akissarsiat il. il. Nunani avannarlermiunut unammillissagutta aatsaanguaq taasagut iliuuseqarfigisariaqarpagut.

Aap oqaaseqartartoqarneq iluaqutaasinnaalluarpoq tamannali naammangilaq peqqinnissaqarfik aningaasarpassuarnik atuiffiugaluartoq suli nukittorsartariaqarpoq tassami akueriuminaappoq ukiumut sulisut 1200-t atorfinitsinneqarpata amerlaqqataannik ukiumut taarsertartut.

Taamatut Siumumiik oqaaseqarluta oqaluuserisaq pingaarutilik oqalliffiulluarnissaa neriuutigaarput

Oqallilluarisilu

Doris Jakobsen Jensen, Siumut